

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อการขับเคลื่อนการจัดการความรู้สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อการขับเคลื่อนการจัดการความรู้สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีวิธีการและรายละเอียดขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ที่ใช้วิธีการเก็บข้อมูลหลายแหล่ง หลายวิธีการเพื่อตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องของข้อมูล ข้อมูลการวิจัยมีทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) และข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) ซึ่งได้จากการการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview) อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารระดับสูงขององค์การไทยที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการระดับชาติ ผู้อำนวยการจัดการความรู้ (Chief Knowledge Officer :CKO) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่ได้รับการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ 2551 ในมิติที่ 4 ตัวชี้วัดที่ 20 ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ได้ค่าคะแนน 4.5 ขึ้นไป การศึกษาวิเคราะห์เอกสารขององค์การทางการศึกษาต่างประเทศที่ได้รับรางวัล Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA) การสำรวจความคิดเห็นผู้บริหารระดับกลาง ผู้บริหารระดับต้น และบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุนโดยใช้แบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยราชภัฏ สร้างรูปแบบและตรวจสอบรูปแบบโดยสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และการรับรองรูปแบบ การปรับปรุงและนำเสนอรูปแบบโดยผู้วิจัยแบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพการบริหารการเปลี่ยนแปลงในการขับเคลื่อนการจัดการความรู้ขององค์การที่ประสบความสำเร็จ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 สภาพการบริหารขององค์การทางการศึกษาของต่างประเทศที่ได้รับรางวัล Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA) โดยการวิเคราะห์เอกสาร

2.2 ศึกษาสภาพการบริหารขององค์การไทยที่ได้รับรางวัลด้านการบริหารระดับชาติ ซึ่งได้รับการยอมรับด้านการจัดการความรู้ รวม 4 องค์การ ได้แก่ รางวัลการบริหารสู่ความเป็นเลิศ (Thailand Quality Class: TQC) รางวัลองค์การที่มีความเป็นเลิศโดยรวมจากสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทยและสคินท์ และรางวัลอุตสาหกรรมยอดเยี่ยม (The Prime Minister Industry Award) ด้านการบริหารคุณภาพจากกระทรวงอุตสาหกรรม

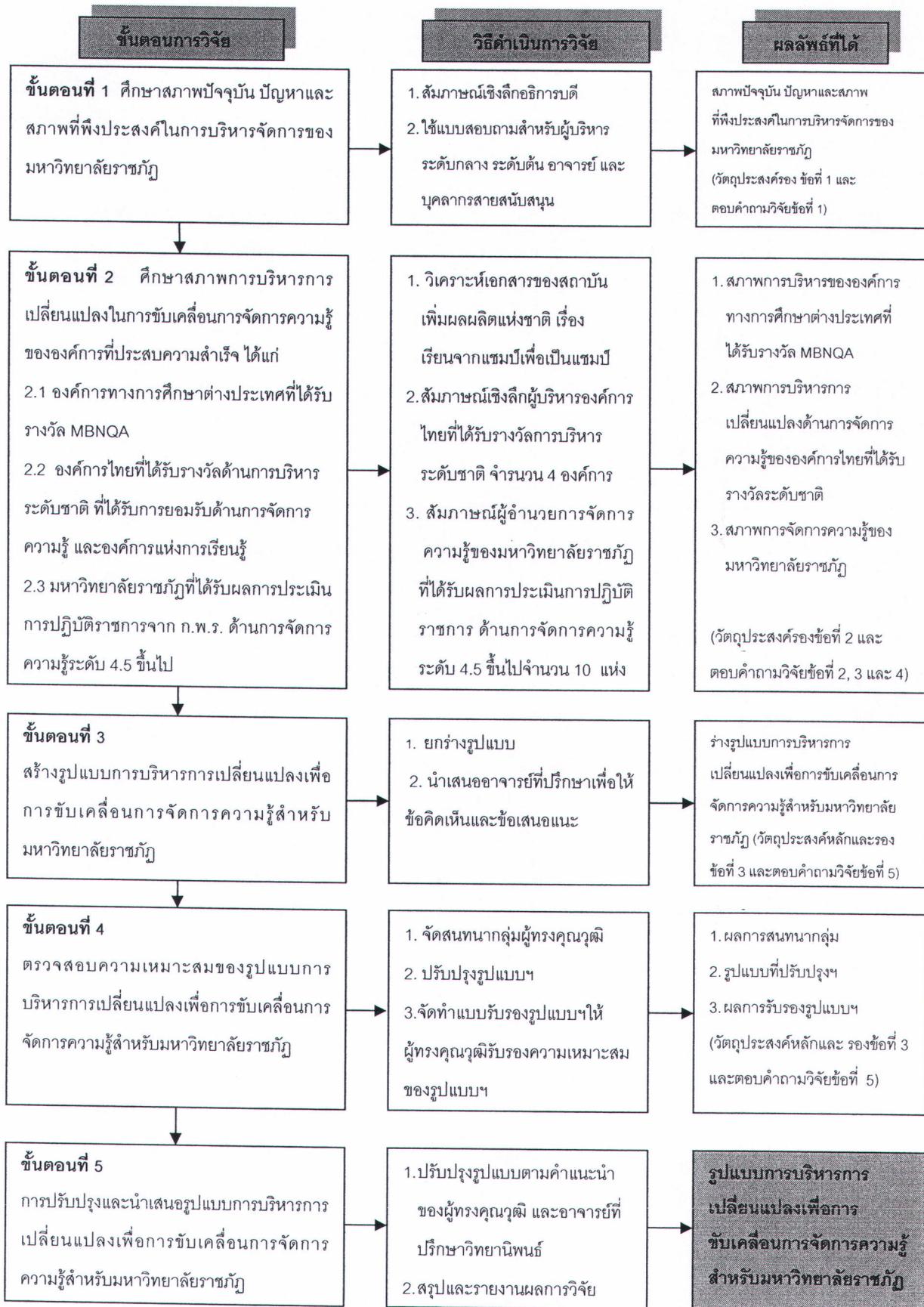
2.3 ศึกษาสภาพการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยราชภัฏภายใต้กรอบแนวคิดการบริหารการเปลี่ยนแปลง จำนวน 10 แห่ง ที่ได้รับการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ 2551 ในมิติที่ 4 ตัวชี้วัดที่ 20 ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ได้ค่าคะแนน 4.5 ขึ้นไป

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อการขับเคลื่อนการจัดการความรู้สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อการขับเคลื่อนการจัดการความรู้สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ขั้นตอนที่ 5 การปรับปรุงและนำเสนอรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อการขับเคลื่อนการจัดการความรู้สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผู้วิจัยสรุปขั้นตอนการวิจัย แหล่งข้อมูล เครื่องมือ และผลลัพธ์ที่ได้ในแต่ละขั้นตอน ดังแผนภาพที่ 25

แผนภาพที่ 25 สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

รายละเอียดในการดำเนินการวิจัยแต่ละขั้นตอน มีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏจำนวน 40 แห่ง

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏโดยการเลือกแบบเจาะจง

(Purposive sampling) ตามเกณฑ์ ดังนี้ 1) เป็นมหาวิทยาลัยที่ก่อตั้งมาเป็นระยะเวลาตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป 2) เป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏที่เผชิญการแข่งขันสูง 3) เป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏที่อยู่ในเมืองใหญ่และมีความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง

โดยมีมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์เป็นกลุ่มตัวอย่างคือมหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานครจำนวน 6 แห่ง ได้แก่

- 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- 2) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- 3) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- 4) มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
- 5) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
- 6) มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ผู้ให้ข้อมูลคือ อธิการบดี ผู้บริหารระดับกลาง ผู้บริหารระดับต้น อาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน

2. วิธีการศึกษา ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก การใช้แบบสอบถาม

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ องค์ประกอบ และกระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลง

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

การสร้างแบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษา วิเคราะห์เอกสาร ตำราและงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการเปลี่ยนแปลง กำหนดและจำแนกประเด็น รายการข้อมูลที่ต้องการแต่ละประเด็น ตามกรอบแนวคิดการวิจัย

2) จัดทำร่างแบบสัมภาษณ์ โดยมีประเด็นการสัมภาษณ์ตามองค์ประกอบการบริหารการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ โครงสร้าง คน (ผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน) วัฒนธรรมองค์การ และเทคโนโลยี โดยผู้วิจัยจัดทำแบบสัมภาษณ์โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์และข้อมูลมหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 2 ประเด็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3) นำร่างแบบสัมภาษณ์ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมเพื่อขอความเห็น และข้อเสนอแนะ

4) ตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์โดยการนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นนักวิชาการด้านการจัดการความรู้ หรือการพัฒนาองค์กร หรือการอุดมศึกษา จำนวน 3 คน (รายชื่อดังภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบเนื้อหา

5) แก้ไขปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ก่อนนำแบบสัมภาษณ์ไปใช้สัมภาษณ์อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 แห่ง

การสร้างแบบสอบถาม มีขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษา เอกสาร ตำรา และงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการเปลี่ยนแปลง กำหนดและจำแนกประเด็นหลัก ระบุรายการข้อมูลที่ต้องการแต่ละประเด็น ตามกรอบแนวคิดการวิจัย

2) จัดทำร่างแบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลหน่วยงาน

ส่วนที่ 2 สภาพการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยในปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Likert scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ส่วนที่ 3 ปัญหาในการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัย เป็นลักษณะการตรวจสอบรายการ (Check list)

ส่วนที่ 4 จุดอ่อนและข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการที่พึงประสงค์ เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด

แบบสอบถาม มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง น้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง น้อยที่สุด

โดยการแปลความของแบบสอบถามแยกเป็นรายข้อ รายด้านและรวมทุกด้าน ใช้เกณฑ์ในการแปลความของค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานของลิเคิร์ต (Likert อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ซึ่งแปลค่าเฉลี่ยตามลำดับ ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นว่า สภาพการบริหารจัดการในปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นว่าสภาพการบริหารจัดการในปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นว่าสภาพการบริหารจัดการในปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นว่าสภาพการบริหารจัดการในปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นว่าสภาพการบริหารจัดการในปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3) นำร่างแบบสอบถามไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็น และข้อเสนอแนะ

4) การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

4.1 ตรวจสอบความตรง (Validity) ของแบบสอบถามโดยการนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ความชัดเจนของภาษา ความครอบคลุมของโครงสร้างและความสอดคล้องตรงตามจุดมุ่งหมาย ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน มีเกณฑ์ดังนี้

4.1.1 เป็นนักวิชาการด้านบริหารการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารในมหาวิทยาลัยราชภัฏมาแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ปี หรือ

4.1.2 เป็นอาจารย์ที่เป็นผู้สอนระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษาหรือเป็นผู้มีประสบการณ์ในหน่วยงานด้านการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาและมีผลงานการวิจัยทางการศึกษามาแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ปี

4.2 หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence: IOC) โดยเทียบกับเกณฑ์ความสอดคล้องของศิริชัย กาญจนวาสี (2548) ที่ระดับมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ผู้วิจัยแก้ไข ปรับปรุงภาษาตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และตัดข้อความที่มีความซ้ำซ้อนกันออก โดยข้อความที่นำไปใช้มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence: IOC) ระหว่าง 0.60-1.00

4.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับมหาวิทยาลัยราชภัฏแห่งหนึ่งที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยเป็นกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษา ประเด็นการตอบคำถามด้วยวิธีการเชิงประจักษ์ และตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง (Reliability) โดยการใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's) พบว่าแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงในภาพรวมเท่ากับ .977

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อติดต่อขอความร่วมมือจากผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการให้สัมภาษณ์ และใช้แบบสอบถาม จากนั้นทำการนัดหมาย วัน เวลา เพื่อดำเนินการสัมภาษณ์ ส่งและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) โดยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 1) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูง โดยการวิเคราะห์เนื้อหา สรุปสาระสำคัญ จำแนกประเด็นและจัดหมวดหมู่ตามหัวข้อที่ปรากฏตามกรอบแนวคิดในการวิจัย
- 2) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้บริหารระดับกลาง ผู้บริหารระดับต้น อาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Science) มีรายละเอียดการวิเคราะห์ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ

ส่วนที่ 2 สภาพการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยในปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ใช้สถิติในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test

ส่วนที่ 3 ปัญหาในการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ใช้สถิติในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ

ส่วนที่ 4 จุดอ่อนและข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการที่พึงประสงค์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และหาความถี่เพื่อเรียงลำดับจุดอ่อนและข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูง

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพการบริหารการเปลี่ยนแปลงในการขับเคลื่อนการจัดการความรู้ขององค์กรที่ประสบความสำเร็จ

2.1 ศึกษาองค์การศึกษต่างประเทศที่ได้รับรางวัล MBNQA จำนวน 4 องค์กร ได้แก่ University of Wisconsin, The Pearl River School, Community Consolidated School และ The Montfort College of Business

1. **วิธีการศึกษา** ได้แก่ การวิเคราะห์เอกสาร

2. **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดเบื้องต้นในการวิจัย ขั้นตอนการสร้างแบบวิเคราะห์เอกสาร มีดังนี้

- 1) กำหนดประเด็นการวิเคราะห์เอกสารตามกรอบแนวคิดเบื้องต้นในการวิจัย
- 2) กำหนดประเด็นที่ต้องการศึกษาตามกรอบแนวคิดในการวิจัย
- 3) จัดทำแบบวิเคราะห์เอกสาร

3. **แหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร** ได้แก่ หนังสือเรื่องเรียนจากแชมป์เพื่อเป็นแชมป์ สำหรับองค์กรการศึกษา ของสำนักเลขานุการคณะกรรมการรางวัลคุณภาพแห่งชาติ สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ

4. **การเก็บรวบรวมข้อมูล** ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามแบบวิเคราะห์เอกสาร ทำการวิเคราะห์ตามรายการที่กำหนดไว้ สรุปประเด็นลงในแบบวิเคราะห์เอกสาร

5. **การวิเคราะห์ข้อมูล** ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร โดยวิธีการสรุปสาระสำคัญ จำแนกประเด็นการวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่ตามหัวข้อสำคัญๆ ที่ปรากฏตามกรอบแนวคิดเบื้องต้นในการวิจัย

2.2 ศึกษาองค์การของไทยที่ได้รับรางวัลด้านการบริหารระดับชาติ จำนวน 4 องค์การ ได้แก่ องค์การที่ได้รับรางวัลการบริหารสู่ความเป็นเลิศ (Thailand Quality Class: TQC) จากสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติจำนวน 2 องค์การ ได้แก่ องค์การที่ได้รับรางวัลองค์การที่มีความเป็นเลิศ (Thailand Corporate Excellence Awards) ประเภทความเป็นเลิศโดยรวมจากสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทยและศคินทร์ และหน่วยงานที่ได้รับรางวัลอุตสาหกรรมยอดเยี่ยม (The Prime Minister Industry Award) ด้านการบริหารคุณภาพจากกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งได้รับการยอมรับด้านการจัดการความรู้ และการนำองค์การสู่การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ตามกรอบแนวคิดการวิจัย

1. **ผู้ให้ข้อมูลหลัก** ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงที่รับผิดชอบการจัดการความรู้ รวม 4 องค์การ (รายชื่อปรากฏในภาคผนวก ข) ขององค์การ ดังต่อไปนี้

- 1) บริษัท สแปนชั่น (ประเทศไทย) จำกัด
- 2) บริษัท ไทยลูปเบส (มหาชน) จำกัด
- 3) บริษัท เครื่องปูนซีเมนต์ไทย (เอสซีจี) จำกัด
- 4) บริษัท เอ็นโอเค พรีซิชั่น คอมโพเนนท์ (ประเทศไทย) จำกัด

2. **วิธีการศึกษา** ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก และการศึกษาข้อมูลองค์การจากเอกสาร

3. **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. **ตัวแปรที่ศึกษา** ได้แก่ องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนแปลง กระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อการจัดการความรู้

5. **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1) ศึกษา วิเคราะห์เอกสาร ตำรา และงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการเปลี่ยนแปลง และการจัดการความรู้ สังเคราะห์ข้อมูลตามกรอบแนวคิดการวิจัย กำหนดและจำแนกประเด็นหลัก ระบุรายการข้อมูลที่ต้องการแต่ละประเด็น

2) จัดทำร่างแบบสัมภาษณ์

3) นำร่างแบบสัมภาษณ์ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมเพื่อขอความเห็น และข้อเสนอแนะ

4) ตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์โดยการนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็น นักวิชาการด้านการจัดการความรู้/การพัฒนาองค์กร จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิง เนื้อหา และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตามภาคผนวก ก)

5) แก้ไข ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ก่อนนำแบบสัมภาษณ์ไปใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารของ องค์กรที่ได้รับรางวัลด้านการบริหารระดับชาติ จำนวน 4 แห่ง

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อติดต่อขอความร่วมมือ จากผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการให้สัมภาษณ์ จากนั้นทำการนัดหมายวัน เวลา เพื่อดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา สรุปสาระสำคัญ จำแนกประเด็นและจัดหมวดหมู่ตามหัวข้อที่ปรากฏตามกรอบแนวคิดเบื้องต้นในการวิจัย

2.3 การศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยราชภัฏภายใต้ กรอบแนวคิดการบริหารการเปลี่ยนแปลง โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้อำนวยการจัดการความรู้ (CKO) หรือผู้ได้รับมอบหมายซึ่งรับผิดชอบการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 10 แห่ง ที่ได้รับการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ 2551 ในมิติที่ 4 ตัวชี้วัดที่ 20 ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนการ จัดการความรู้เพื่อสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ได้ค่าคะแนน 4.5 ขึ้นไป

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1.1 ประชากร ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏจำนวน 40 แห่ง

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏจำนวน 10 แห่ง ที่ได้รับการประเมินผลการ ปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ 2551 ในมิติที่ 4 ตัวชี้วัดที่ 20 ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ได้ค่าคะแนน 4.5 ขึ้นไป ได้แก่

- 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- 2) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- 3) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

- 4) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
- 5) มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
- 6) มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- 7) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
- 8) มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 9) มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
- 10) มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

2. **ผู้ให้ข้อมูลหลัก** คือ ผู้อำนวยการที่มงานการจัดการความรู้ (CKO) หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายที่รับผิดชอบการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

3. **วิธีการศึกษา** ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก

4. **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1) ศึกษา วิเคราะห์เอกสาร ตำรา และงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการเปลี่ยนแปลง การจัดการความรู้ สังเคราะห์ข้อมูลตามกรอบแนวคิดการวิจัย กำหนดและจำแนกประเด็นหลัก ระบุรายการข้อมูลที่ต้องการแต่ละประเด็น

2) จัดทำร่างแบบสัมภาษณ์

3) นำร่างแบบสัมภาษณ์ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมเพื่อขอความเห็น และข้อเสนอแนะ

4) ตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์โดยการนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นนักวิชาการด้านการจัดการความรู้ หรือการพัฒนาองค์กร จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (รายชื่อปรากฏในภาคผนวก ก)

5) แก้ไข ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ก่อนนำแบบสัมภาษณ์ไปใช้สัมภาษณ์ผู้อำนวยการที่มงานการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 แห่ง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อติดต่อขอความร่วมมือจากผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการให้สัมภาษณ์ จากนั้นทำการนัดหมายวัน เวลา เพื่อดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา สรุปสาระสำคัญ จำแนกประเด็นและจัดหมวดหมู่ตามหัวข้อที่ปรากฏตามกรอบแนวคิดเบื้องต้นในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อการขับเคลื่อนการจัดการความรู้สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผู้วิจัยนำผลการศึกษาที่ได้จากขั้นตอนที่ 1-2 ใช้เป็นฐานในการสร้างรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อการขับเคลื่อนการจัดการความรู้สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ แล้วนำเสนอต่อ อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมเพื่อให้ออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบฯ

ผู้วิจัยดำเนินการในขั้นตอนนี้ โดย

4.1 การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) รายละเอียด ดังนี้

1) การจัดทำเอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อการขับเคลื่อนการจัดการความรู้สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2) การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 คน ด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

(1) ผู้อำนวยการจัดการความรู้ (CKO) หรือเป็นนักวิชาการด้านการจัดการความรู้ หรือเป็นนักวิชาการด้านการบริหารจัดการ/การพัฒนางาน/การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสถาบันอุดมศึกษาไม่น้อยกว่า 3 ปี และมีผลงานวิชาการด้านการจัดการความรู้ หรือการบริหารจัดการ/การพัฒนางาน/การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เช่น บทความ งานวิจัย ตำรา หรือเป็นวิทยากร เป็นต้น

(2) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท

ผู้วิจัยได้นำเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ตามเกณฑ์ที่กำหนดและปรึกษาเพื่อขอความเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงผู้ทรงคุณวุฒิ 10 คน โดยส่งทางไปรษณีย์ บางส่วนนำไปด้วยตนเอง เพื่อเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม โดยการวิเคราะห์เนื้อหา จัดหมวดหมู่

4.2 การรับรองรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อการขับเคลื่อนการจัดการความรู้สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ในขั้นตอนนี้ ดังนี้

1. การจัดทำแบบรับรองความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อการขับเคลื่อนการจัดการความรู้สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อหาความเหมาะสมของรูปแบบฯ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert scale) มีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

5 หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นว่า ส่วนประกอบและคุณสมบัติที่กล่าวถึงของรูปแบบมีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นว่า ส่วนประกอบและคุณสมบัติที่กล่าวถึงของรูปแบบมีความเหมาะสมมาก

3 หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นว่า ส่วนประกอบและคุณสมบัติที่กล่าวถึงของรูปแบบมีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นว่า ส่วนประกอบและคุณสมบัติที่กล่าวถึงของรูปแบบมีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นว่า ส่วนประกอบและคุณสมบัติที่กล่าวถึงของรูปแบบมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

และได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

4.51-5.00 หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นว่า ส่วนประกอบและคุณสมบัติที่กล่าวถึงของรูปแบบมีความเหมาะสมมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นว่า ส่วนประกอบและคุณสมบัติที่กล่าวถึงของรูปแบบมีความเหมาะสมมาก

1) ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ทรงคุณวุฒิ วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

2) ข้อมูลการรับรองรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อการขับเคลื่อนการจัดการความรู้สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3) ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และการวิพากษ์รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อการขับเคลื่อนการจัดการความรู้สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปสาระสำคัญ

ขั้นตอนที่ 5 การปรับปรุงและนำเสนอรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อการขับเคลื่อนการจัดการความรู้สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์แบบรับรองและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ มาปรับปรุงเป็นรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อการขับเคลื่อนการจัดการความรู้สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ

1) นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณา และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้ได้รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อการขับเคลื่อนการจัดการความรู้สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2) เมื่อได้รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อการขับเคลื่อนการจัดการความรู้สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ผ่านการตรวจสอบและรับรองความเหมาะสมแล้ว ผู้วิจัยได้จัดทำคำอธิบายรูปแบบโดยแสดงกลไก/วิธีการในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่ใช้ขับเคลื่อนองค์ประกอบ 4 ด้าน เป็นลักษณะคู่มือที่ผู้อ่านสามารถนำรูปแบบไปใช้ได้จริง หากปฏิบัติตามคำอธิบายดังกล่าว

3) นำเสนอรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อการขับเคลื่อนการจัดการความรู้สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏฉบับสมบูรณ์ โดยการเขียนรายงานการวิจัย จำนวน 6 บท